

Kiertotalouden katalyytit: innovaatioista liiketoiminta- ekosysteemeihin

CICAT2025 Ensimmäinen vuosiseminaari 2019

8.2. Tiedekulma

Tervetuloa keskustelemaan - puheenvuorot

12.15

Mikä on CICAT2025 ja mitä teemme kiertotalouden vauhdittamiseksi: Hankkeen kokonaisuus ja verkosto / Leena Aarikka-Stenroos, konsortion johtaja & konsortio esittäytyy

12.35

Yrityksen näkökulma kiertotalouden liiketoiminnan edistämiseen ja yhteistyöhön / Petri Lehmus, Neste & Jukka Viitanen, NCC

12.55

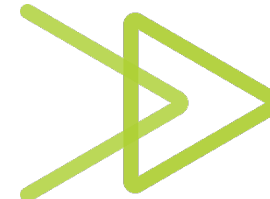
Kaupungit kiertotalouden hyötyjinä / Pasi Laitala, kestävän kehityksen johtaja, Espoon kaupunki

13.15

Toiminnallinen workshop: Mitä ovat kiertotalouden katalyytit? / Hanna Lehtimäki, konsortion varajohtaja

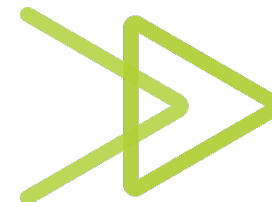
14.30-15

yhteenveto ja loppukeskustelu; miten yhteistyö jatkuu / Leena Aarikka-Stenroos

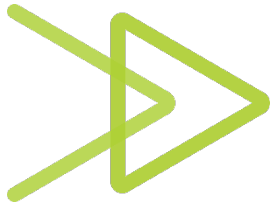
CICAT2025: Missio

- CICAT2025 pyrkii vauhdittamaan Suomen pyrkimystä olla vuonna 2025 kiertotalouden kärjessä globaalisti.
- CICAT2025 luo uutta tietoa ja siten tukee kiertotalouteen pyrkiviä sidosryhmiä, jotta päästään kiertotalouden tositoimintaan, liiketoiminnan, kiertotalouden jalkauttamisen ja kasvun äärelle.

Tarve CICAT2025-hankkeelle

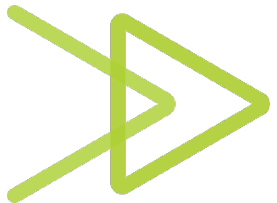
- Kiertotalous ja hiilineutraaliustavoite yritysten, kuntien, ministeriöiden, SITRAn, ym. agendassa; siitä haetaan kestäväää kasvua.
- Yhteistyötä tehdään, mutta olemme yhä *innovaatioekosysteemeissä*, ja *liiketoimintaekosysteemien* kehittämistä tarvitaan.
- Tarvitsemme lisää tietoa siitä, mikä vauhdittaa kiertotalousliiketoimintaa nyky-yhteiskunnassa, Suomessa ja globaalisti.
  - Mitkä ovat kiertotalouden katalyytit, jotka edistävät muutosta?
  - Miten kiertotalouden katalyytit toimivat yhteen?

CICAT2025 on Suomen Akatemian STN-hanke

- Mistä kyse?

- Strategisen tutkimuksen neuvosto (STN) rahoittaa yhteiskunnallisesti merkittävää ja vaikuttavaa korkeatasoista tiedettä.
- Tutkimuksen avulla etsitään konkreettisia ratkaisuja suuriin ja monitieteistä otetta vaativiin haasteisiin.
- Yhteistyö tiedontuottajien ja -hyödyntäjien välillä koko hankkeen ajan on tärkeää.

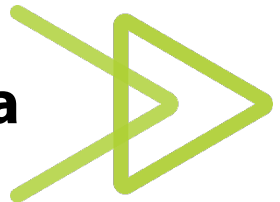

CICAT2025: Ideasta hankkeeksi sidosryhmien tukemana

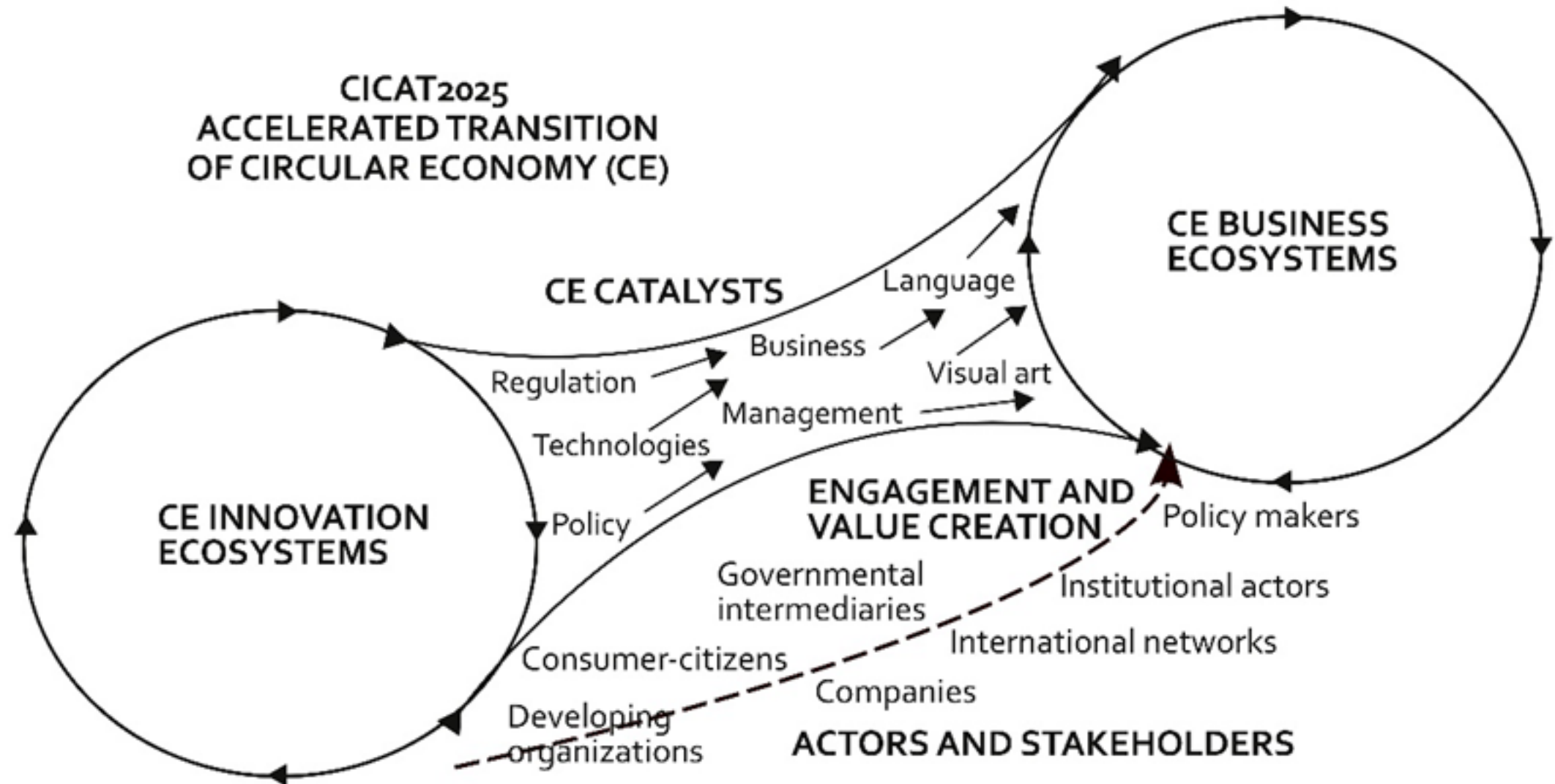

Miten CICAT2025 toimii

- Keskitytään **positiivisiin mahdollistajiin ja edistäjiin, monialaisiin kiertotalouden katalyytteihin** (teknologiat, liiketoimintamallit, kulttuuri, lait, toimintatavat).
- Ymmärretään, että kiertotalous on systeemistä – kiinnitetään huomio siis toimijaverkostoihin, **ekosysteemeihin**.
- **Opitaan edelläkävijöistä.**
- Edistetään **omaehtoista toimijuutta** yrityksissä, kunnissa, kansalaisissa, kiertotalouteen siirtymiseksi.
- **Tehdään tiivistä yhteistyötä valittujen kiertotalouden ekosysteemien ja sidosryhmien kanssa ja opitaan näistä yhdessä.**

CICAT2025

Millaisiin kiertotalousekosysteemeihin CICAT2025:ssä pureudumme

Toimialan ekosysteemi kiertotaloudellistuu

Esim. Rakentaminen, Tekstiilit

Miten kehitämme toimialoja niin että
sekä talous että kestävyys toteutuvat

Alueellinen kiertotalousekosysteemi, kiertotalousklusteri

Esim. Hiedanranta, ECO3, Espoo SmartCity

Miten kehitämme alueita niin että sekä
talous että kestävyys toteutuvat

Kiertotaloutta edistäviä
ekosysteemejä

Teknologia tarvitsee ympärilleen ekosysteemin

Yrityksen kiertotalousliiketoiminnan mahdollistava ekosysteemi

Esim. Neste, Biolan

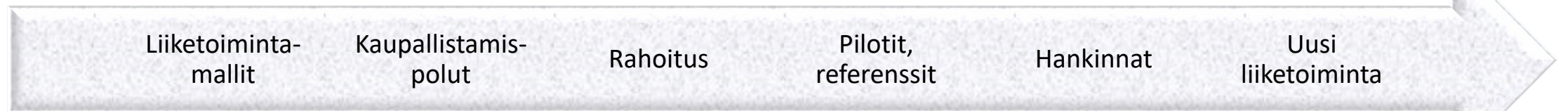
Miten vahvistamme kiertotalousteknologiota
markkinakehityksen alkutaipaleella

Miten kannustamme yrityksiä ottamaan
kiertotalouden strategiaansa

Liiketoiminnan katalyytit

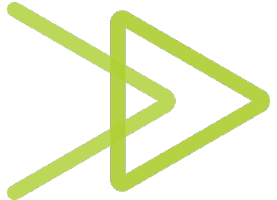
Miten tehdään kiertotaloudesta kestäväää ja kannattavaa liiketoimintaa?

Mistä kiertotalousliiketoiminta saa alkunsa ja mikä sitä vahvistaa?

Tutkijat:

Tampereen yliopisto/Hervannan kampus, Tuotantotalous
Itä-Suomen yliopisto/Kauppatiede

Teknologiset katalyytit

Millä teknologioilla kierto ja vähentäminen saadaan aikaan?
Millaisilla teknologioilla kiertotaloutta voidaan edistää?

Materiaalitekniikat

Prosessointitekniikat

Digitaaliset
teknologiat

Tutkijat:

Tampereen yliopisto/Hervannan kampus, Ympäristötekniikka ja Tuotantotalous

Johtamisen & toimijuuden katalyytit

Ketkä ovat kiertotalouden keskeiset toimijat, entä muutosagentit?

Millä käytäntein he edistävät kiertotaloutta?

Miten toimijuudesta kehittyä jaettua toimijuutta kiertotalouden edistämiseksi? Minkälaista johtamista kiertotalousekosysteemit vaativat?

Miten vahvistaa toimijuutta?

Yksilötason toimijat

Johtajat, asiantuntijat, työntekijät

Organisaatiotason toimijat

Start-up:it, kasvuyritykset, suuryritykset, kaupungit, valtiolliset toimijat, ..

KT-ekosysteemit

Monitoimijaverkostot ja allianssit

Tutkijat:

Turun yliopiston kauppakorkeakoulu / johtaminen
Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu / ympäristöjohtaminen

Politiikan katalyytit

Miten kaupungit kääntävät CE-käsitteen toiminnaksi?
Kuinka muutosta kiihdytetään kaupunkisysteemissä?

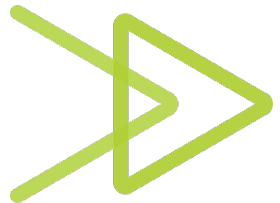
Strategiat

Kokeilut muutoksen
tuottajina

Synergoituva
kestävyys

Tutkijat:
Tampereen yliopisto/Pääkampus
Ympäristöpolitiikka

Sääntelyn katalyytit

Visuaaliset katalyytit-ViCat

Millaiset visuaaliset esitystavat
tuottavat muutoksen?

*Recognizing the
significance formulas
which potentially
increase CE.*

Creating new visual
catalysts through
international
heuristic co-creation
art process

*Scaling significance
formulas up into
global context by
innovating visual
catalysts to increase
CE.*

*The nine
international art
universities' co-
creation innovation
learning
environment.*

*A series of
international art
exhibitions and
publications will be
produced digitally in
North America
(Canada), Asia
(China, South-Korea,
Japan, India), Europe
(Germany, Finland)
and South America
(Mexico).*

*Creative & critical
problem solving*

Tutkijat:

Tampereen ammattikorkeakoulu: School of Art & Media & INTAC-International Art Collaborations -collective

Kieli katalyyttinä

Miten kiertotaloudesta puhutaan?
Miten kansalaiset ymmärtävät ja tulkitsevat
kiertotalouteen liittyvää käsitteistöä?
Millaiset kielelliset valinnat ja kielen
heijastamat asenteet ja suhtautumistavat
voivat edistää kiertotaloutta?

Pixabay CCO

Sanasto

Diskurssit ja kehykset

Tekstit ja kontekstit

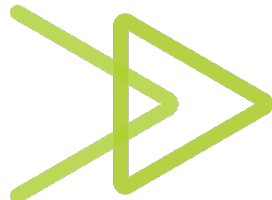
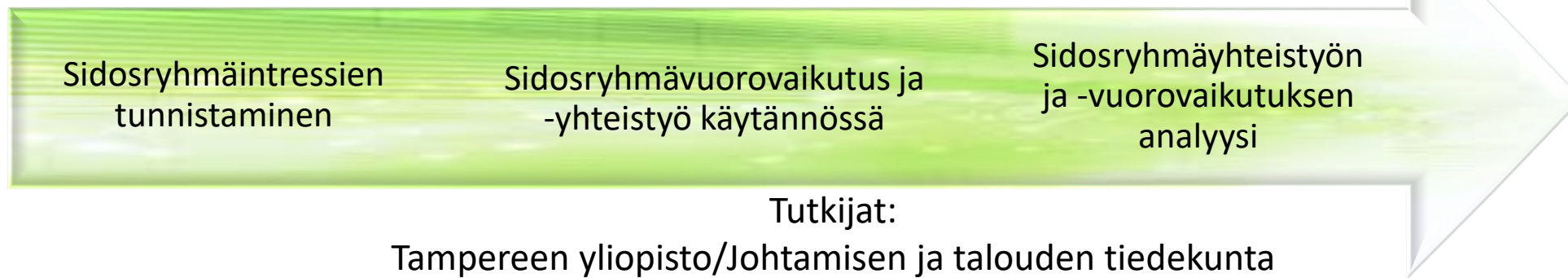
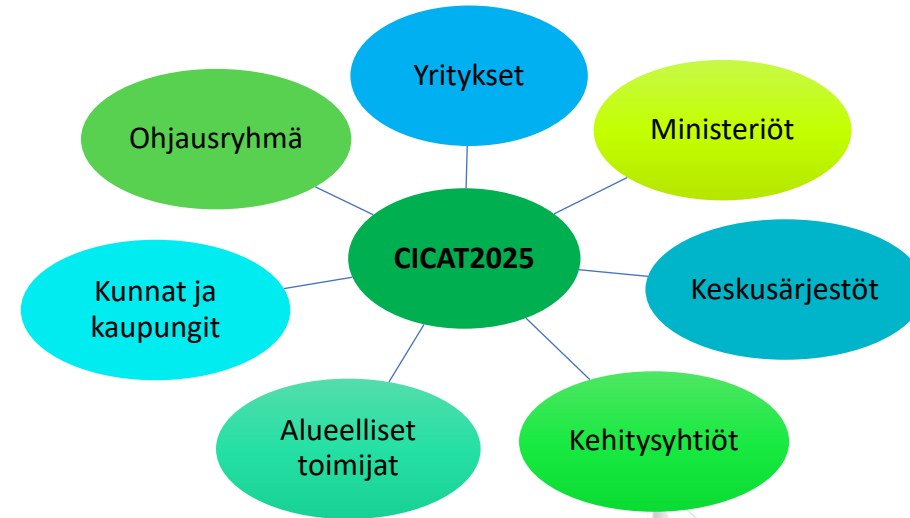
Tutkijat:

Turun yliopisto / Humanistinen tiedekunta, suomen kieli ja
Kieli- ja viestintäopintojen keskus

Sidosryhmävuorovaikutus ja -yhteistyö

Miten sidosryhmävuorovaikutus ja -yhteistyö voi tukea ja edistää kestävästä muutoksesta kiertotalouden innovaatioekosysteemeistä liiketoimintaekosysteemeihin?

Sidosryhmävuorovaikutus – Käytännössä

www.cicat2025.fi

#CICAT2025

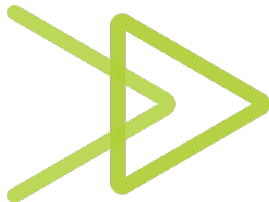
Vuosiseminaarit & muutama isompi tilaisuus & teidän tilaisuutenne!

Tapaamiset, työpajat

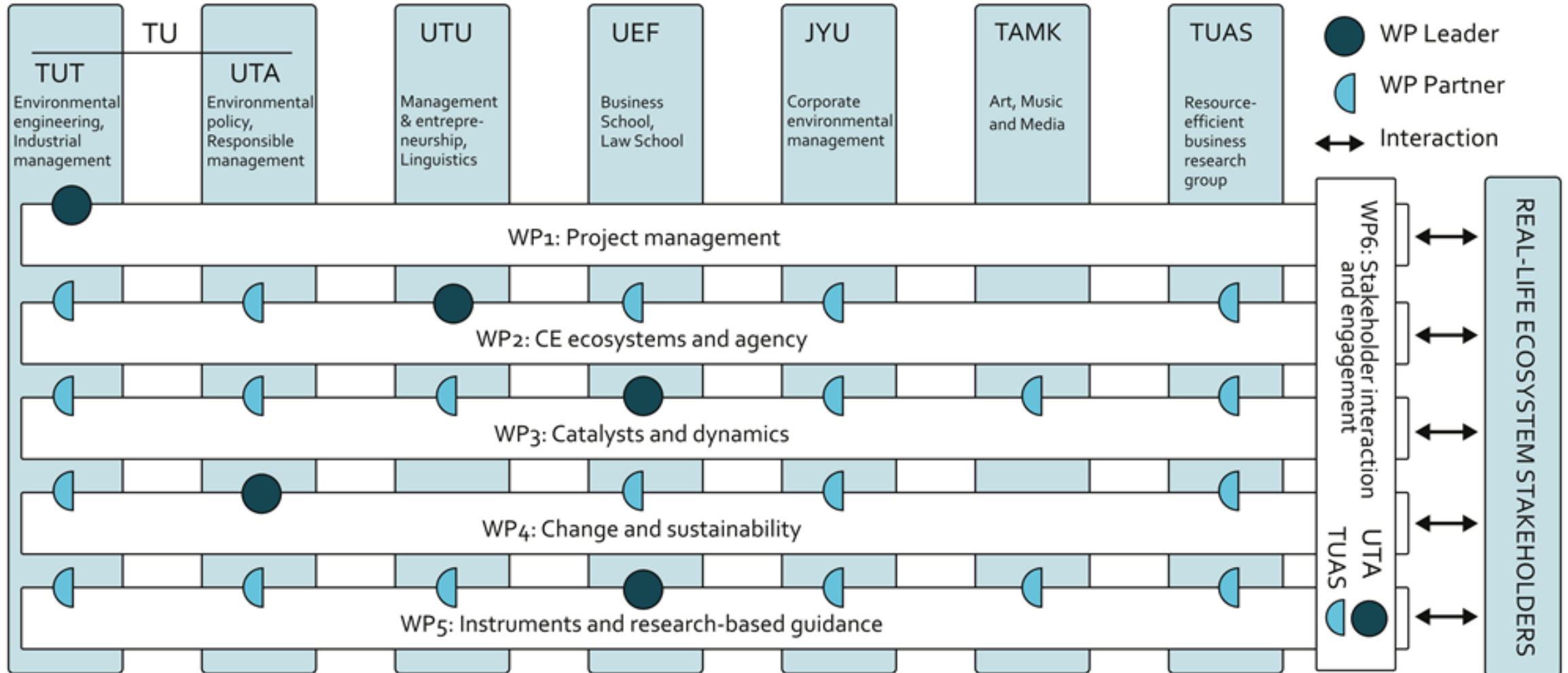
Policy briefit

Webinaarit

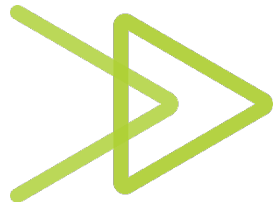
Online-alusta keskustelulle

CICAT2025 Konsortio ja työpaketit

CICAT2025 ja kumppanit

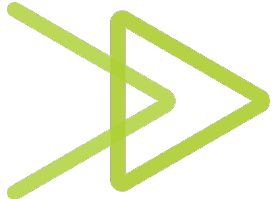
Miten kiertotalouden katalyytit ekosysteemeissä jylläävät

Kohti työpajaa

Työpajan jälkeen

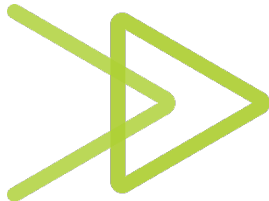
Miten tästä eteenpäin?

- CICAT2025-toiminta alkaa:
  - Yhteisen ymmärryksen hakemista sidosryhmien ja hyödyntäjien kanssa: Tapaamisia, alasistumisia ja workshopeja
  - Tutkimusta ja tiedon jalostamista: katsauksia, aineistonkeruuta Suomessa, aiempien projektien päälle rakentamista, analyysityötä yhteistyössä kv-tutkijoiden kanssa. Tulossa haastatteluja, ryhmäkeskusteluja, seurantaa, Delfoi.
- Yhteistyö valittujen kiertotalousmuutosmyönteisten toimijoiden kanssa – tiedon valuttaminen tarvitsijoille, muutostyövälineiden kehittäminen ja jakaminen

Mitä syntyy CICAT2025:sta

1. Uutta tietoa kiertotalouden ajureista: katalyyteittäin sekä niiden yhteisvaikutuksesta
  - Teknologiat, jotka mahdollistavat kierron ja vähentämisen
  - Liiketoiminnan uudet käytänteet, joilla kiertotalous kannattaa ja luo arvoa
  - Muutosta tukeva johtaminen
  - Sääntely, joka tukee kiertotaloutta
  - Kieli, joka kannustaa
  - Kuvat, jotka herättävät ja kannustavat muutokseen
2. Millaisia ovat kiertotalousekosysteemit
  - kartat toimijoista ja toiminnoista –
  - parempi kokonaisvaltainen ymmärrys ja mahdollisuus rajoja ylittävään yhteistyöhön ja päätöksentekoon
3. Tutkimusjulkaisut ja taide kansainvälisillä foorumeilla
4. Työkaluja muutosta eteenpäin vieville asiantuntijoille, 25 kikkaa 😊
5. Uusi osaaminen – uuden sukupolven kiertotalousosaajien kouluttaminen ja nykyisten asiantuntijoiden osaamisen päivittäminen

Mahdollinen tuki ja yhteistyö CICAT2025:n kanssa

- Mukaan tapahtumiin, tilaisuuksiin
- Pyydä CICAT2025-tutkija mukaan ulostuloihin (esim. lehtijutut, blogit, asiantuntijapuhujaksi seminaariin, ym).
- Mukaan tutkimuksen ja tuen/vierihoidon kohteeksi
- Kerro havainnoistasi ja jaa kokemuksesi - mikä on edistänyt kiertotaloutta
- Muutosagenttien tukeminen, mm. ryhmät

Vuorovaikutusvastaava Piia Nurmi Piia.Nurmi@turkuamk.fi

Hankkeen johtaja Leena Aarikka-Stenroos, leena.aarikka-stenroos@tuni.fi

